

REFERAT Kristiansand Havn havnestyret IKS d. 12-11-2024

Møtedato Tirsdag d. 12. november 2024 kl. 16:00

Møtested Havnestyresalen 3 etg. Gravane 4

Indholdsfortegnelse

Behandling av utvalgssak.....	3
Protokoll fra havnestyremøte 08.10.2024.....	4
Revidert strategiplan 2020-2030.....	6
2. tertialrapport 2024 Kristiansand Havn IKS.....	8
Budsjett 2025.....	10
Utbytte.....	12
Delegerte saker.....	17
Meldingssaker.....	18
Referatsaker.....	19

Punkt .: Behandling av utvalgssak

Punkt 24/24: Protokoll fra havnestyremøte 08.10.2024

Bilag

Protokoll Kristiansand Havn havnestyret IKS 08.10.2024

Arkivsak-dok. 2024000860-38
Saksbehandler Rita S. Floer

Saksgang
Kristiansand Havn havnestyret IKS

Møtedato
12.11.2024

Protokoll fra havnestyremøte 08.10.2024

Forslag til vedtak

[Protokoll fra havnestyremøte 08.10.2024 godkjent og signert.](#)

Atle Johannessen
Havnedirektør

Rita S. Floer
Førstekonsulent

Punkt 25/24: Revidert strategiplan 2020-2030

Bilag

13342 Kristiansand Havn - Strategiplan 041124

Arkivsak-dok. 2021015976-4
Saksbehandler Isabelle-Louise Aabel

Saksgang
Kristiansand Havn havnestyret IKS

Møtedato
12.11.2024

Revidert strategiplan 2020-2030

Vedlagt følger revidert strategiplan 2020-2030

Forslag til vedtak

Revidert strategi vedtas endelig med ny setning på s. 20 i dokumentet «For å sikre en god gjennomføring av utviklingsmålene ligger det til en grunn at økonomisk bærekraft er avgjørende for fremdrift og utvikling.»

Atle Johannessen
Havnedirektør

Isabelle-Louise Aabel
Markedssjef

Punkt 26/24: 2. tertialrapport 2024 Kristiansand Havn IKS

Bilag

2. tertial 2024- Kristiansand havn IKS

Vedlegg 1 - 2. tertial drift - Kristiansand IKS

Vedlegg 2 - 2.tertial investering - Kristiansand Havn IKS

Arkivsak-dok. 2021013802-43
Saksbehandler Ann-Lisbeth Reisænen

Saksgang
Kristiansand Havn havnestyret IKS

Møtedato
12.11.2024

2. tertialrapport 2024 Kristiansand Havn IKS

Forslag til vedtak

Havnestyret tar 2. tertialrapport 2024 for Kristiansand Havn IKS til orientering.

Atle Johannessen
Havnedirektør

Ann-Lisbeth Reisænen
Administrasjonssjef

Punkt 27/24: Budsjett 2025

Bilag

Budsjett 2025 og handlingsplan 2026 - 2028 - Kristiansand Havn IKS

Vedlegg 1- Kristiansand Havn IKS - Driftsbudsjett 2025 - 2028

Vedlegg 2 - Kristiansand Havn IKS - Investeringsbudsjett 2026-2028

Arkivsak-dok. 2023030745-4
Saksbehandler Ann-Lisbeth Reisænen

Saksgang
Kristiansand Havn havnestyret IKS
Representantskapet Kristiansand Havn IKS

Møtedato
12.11.2024
03.12.2024

Budsjett – Handlingsplan 2025

Vedlagt følger Budsjett og Handlingsplan 2025 for Kristiansand Havn IKS

Forslag til vedtak

1. Representantskapet for Kristiansand Havn IKS godkjenner forslag til årsbudsjett 2025 med handlingsprogram for 2026-2028.
2. Representantskapet godkjenner Kristiansand Havn IKS sitt låneopptak på 133,8 millioner kroner.
3. Representantskapet gir havnedirektøren fullmakt til å godkjenne lånebetingelser og gjennomføring av opplån med rammer som fremgår av vedtakets pkt. 2.
4. Representantskapet gir Havnestyret fullmakt til å fatte vedtak om omdisponeringer vedrørende anskaffelser/avhendelser av anleggsmidler samt foreta reguleringer i drifts- og investeringsbudsjett innenfor de rammene representantskapet har vedtatt.

Atle Johannessen
Havnedirektør

Ann-Lisbeth Reisænen
Administrasjonssjef

Punkt 28/24: Utbytte

Bilag

Forvaltning av kapitalen i Kristiansand Havn KF

Havne- og farvannsloven

Havneberedskapsforskriften

Vedtak om tillatelse til å videreutvikle eiendommer som inngår i havnekassen i Kristiansand havn KF, 17.12.09

13342 Kristiansand Havn - Strategiplan 041124

Kristiansand Ringvirkningsanalyse 2024, NO - Final

05.03.24 Opplæring nytt havnestyre - Investeringsveianalyse - Kristiansand Havn

Protokoll Kristiansand Havn KF 10.10.2023

Arkivsak-dok. 2020107846-2
Saksbehandler Isabelle-Louise Aabel

Saksgang
Kristiansand Havn havnestyret IKS

Møtedato
12.11.2024

Utbytte

Sammendrag

Utbyttevurderinger 2024

Saksinnledning:

Det har vært sterke signaler fra bystyret i Kristiansand knyttet til ønsket utbytte fra havna. Det fremkommer av sak i Kristiansand bystyre i desember 2023 i kommunens økonomiplan hvor Bystyret vedtok at utbytte til eierne skulle utbetales innen 24.12.24. Dette vedtaket ble kommentert fra Kystverket i brev datert 3. april 2024.

I havnestyrets møte 10.10.2023 i sak 32/23 2.tertialrapport ble det vedtatt en felles uttalelse: «Kristiansand havn IKS ber eierkommunene ta en grundig gjennomgang av sin utdelingspolitikk og -forventning iht. Havne- og farvannsloven. Dersom det skal vurderes utdeling må dette gjøres i nær dialog med havnestyret i IKS'et. Iht. selskapsavtalen skal utdelinger skje fra IKS'et og ikke KF'ene». Samme dag besluttet styret i Kristiansand Havn KF i sak 8/23 at det ikke var rom for å utbetale utbytte.

Havna står foran en rekke store investeringer og økonomisk bærekraft er en avgjørende faktor for takten i investeringsprosjektene som skal gjennomføres.

Investeringsevneanalysen fra 2023 viser at basert på havnas investeringsplaner har ikke havna utbyttekapasitet.

I Kristiansand Havn KFs møte 05.12.23 ble det fremmet en sak under eventuelt hvor styret i Kristiansand Havn KF vedtok «Havnestyret ber om en utredning /avklaring på hvordan eierinteresser i form av avkastning / utbytte kan ivaretas». I Kristiansand Havn IKS' møte 14.05.24 ble det også bedt om en utredning på hvordan utbytte kan utbetales

Bakgrunn:

Kristiansand Havn IKS ble etablert i 2020 og operativt fra 1.1.2021. Det følger av selskapsavtalen bl.a. at:

- Selskapets formål er å sørge for effektiv, rasjonell og konkurransedyktig drift av kommunenes havneanlegg. Selskapet skal være et miljøvennlig havne- og transportknutepunkt for det sørlige Norge. Selskapet skal utøve den myndighet og ivareta de oppgaver som er tillagt kommunene etter havne- og farvannsloven,

havnereglementet for Kristiansand og Lindesnes havnedistrikt og annen særlovgivning

- Alle (fremtidige) havneinvesteringer i de to kommunene skal foretas av IKS'et. Dette innebærer også at midler som frigis ved at de to KF'ene eventuelt selger fast eiendom/aksjer/andre eiendeler som er en del av Havnekapitalen, skal tilføres Selskapet.
- Det skal foretas en full gjennomgang og evaluering av Selskapsavtalen etter 5 år. Det skal da blant annet vurderes nærmere om Selskapet skal drives videre på samme måte eller om graden av integrasjon skal økes ved at eiendomsmassen også overføres til Selskapet.

Strategien som ble vedtatt i havnestyremøte i oktober har definert 5 hovedmål for perioden frem til 2030:

1. Etablering av ny containerterminal i Kongsgård/Vige og flytting av containerterminalen i 2026. Et avgjørende premiss for re-etablering og flytting er at dette er økonomisk bærekraftig. Det vil si at dette må ses i sammenheng med inntekter fra utvikling og salg av Caledonien/ Lagmannsholmen. I tillegg var det forutsatt i søknaden til Fiskeri- og Kystdepartementet i 2007 at utvikling av Silokaia (Kanalbyen) skulle være med å finansiere havneutviklingen i Kristiansand, herunder flytting til Kongsgård/Vige. I vedtaket av 17. desember 2009 (vedlagt) om tillatelse til å utvikle Kanalbyen legger departementet blant annet til grunn at «Enhver form for vederlag knyttet til aksjene i Kanalbyen Utvikling AS skal tilfalle Kristiansand havnekassee, herunder vederlag ved salg av aksjer, utbytte, tilbakebetaling ved innløsning av aksjer og oppløsning av selskapet».
2. Pågående transformasjon av Caledonien/ Lagmannsholmen fra 2026, se punktet ovenfor.
3. Ny fergeterminal fra 2028. Re-etablering av fergeterminalen med samme kapasitet som før, etter ferdigstilling av E39 Gartnerløkka – Kolsdalen.
4. Energiterminal for sjø- og landtransport 2030.
5. Etablert industrihavn i Strømsvika 2032. Kjøp og videre utvikling av Strømsvika ble vedtatt i havnestyremøte 03.09.2024 i sak 17/24. Kjøp og utbetaling skjer inneværende år, og videreutvikling av Strømsvika ligger i strategi vedtatt i styremøte 08.10 2024 i sak 23/24.

Det er også vedtatt en strategi og handlingsplan i Kristiansand kommune som adresser at havna skal være et aktivt verktøy for tilrettelegging av en bærekraftig maritim industri, samt sikre tilgang på land- og ladestrøm i tillegg til andre fornybare energibærere i fremtiden, som også vil kreve investeringer. I tillegg er det planer for etablering av et tredje ferjeleie og store investeringer i Kongsgård/Vige, utover etablering av ny containerterminal.

Administrasjonens vurdering:

Det følger av havne- og farvannsloven § 32 tredje ledd at det bare kan deles ut verdier fra kommunalt eide havner dersom «*det er avsatt tilstrekkelige midler til drift og vedlikehold av*

havn, samt midler til investeringer som er direkte knyttet til tjenesteyting rettet mot fartøy, gods- og passasjerhåndtering».

Det følger videre av IKS-loven § 29 at utdeling bare kan *«beslattes dersom midlene ikke trengs til betaling av selskapsforpliktelser eller til selskapets virksomhet».*

Administrasjonen ønsker i denne sammenheng også å understreke at dersom havnearealer omreguleres/omdisponeres til annen bruk enn havneformål og dette innebærer at havnevirksomheten helt eller delvis må flytte, *«må det sjekkes ut at havnevirksomheten har tilstrekkelige midler til å gjennomføre slik flytting og reetablering,, før eiendommene kan omdisponeres til andre formål og verdiene fra dette kan hentes ut»*, jf. «Havne- og farvannsloven, Lovkommentar» 2022 side 240.

Etter administrasjonens vurdering vil det basert på havns estimerte inntekter og finansieringsmuligheter, være utfordrende å gjennomføre de planlagte investeringer og mål frem til 2030. Dette forholdet isolert tilsier at Kristiansand havn ikke har mulighet til å dele ut midler til sine eiere.

Kristiansand havn er avhengig av kontinuerlig utvikling og gjennomføring av betydelige investeringer for å oppfylle sin visjon og sitt samfunnsoppdrag. På den andre siden er det viktig for havna, så langt som mulig, å imøtekomme eiernes forventninger, forutsatt at det er mulig innenfor gjeldende lovgivning.

Som følge av dette er administrasjonen, denne gang, innstilt på å tilpasse investeringsplanene de neste årene, slik at det gir mulighet for utdeling av utbytte i tråd med anmodningen fra Kristiansand kommune. Det vil si at det til sammen deles ut 22,5 millioner kroner.

Administrasjonen understreker for ordens skyld at styret har et selvstendig ansvar for å vurdere om en utdeling vil være lovlig sett i lys av de rettslige rammer for utdeling i IKS-loven og i havne- og farvannsloven. Styrets ansvar er å sikre at selskapet til enhver tid kan opprettholde virksomhet i henhold til lovkrav, sikre økonomisk bærekraftig drift og investeringer ved å fastsette strategi og handlingsplaner og sørge for forsvarlig likviditet i henhold til IKS-loven og havne- og farvannsloven.

Etter selskapsavtalen skal likviditetsoverskudd i Kristiansand Havn KF og Lindesnes Havn KF, inklusive overskudd som følge av KF'enes realisasjon av eiendom/aksjer/andre eiendeler som er en del av Havnekapitalen, i utgangspunktet tilføres IKS'et i den utstrekning midlene ikke brukes til nedbetaling/innfrielse av KF'enes gjeld. Dette innebærer i praksis at IKS'et og de to KF'ene etter avtalen langt på vei er en økonomisk enhet. På bakgrunn av dette er det administrasjonens vurdering at eventuelle utdelinger av utbytte må foretas fra IKS'et og ikke fra KF'ene.

En utdeling av 22,5 millioner kroner vil mer enn halvere IKS'ets egenkapital. I lys av selskapets virksomhet, og de store investeringer en står foran, vil dette etter administrasjonens vurdering være meget uheldig. På bakgrunn av dette foreslår administrasjonen at utbyttet på 22,5 millioner kroner finansieres ved at det overføres 18

millioner kroner fra disposisjonsfondet til Kristiansand Havn KF og 4,5 millioner kroner fra disposisjonsfondet til Lindesnes Havn KF.

Forslag til vedtak

Havnestyret vedtar at det utbetales et ekstraordinært utbytte på til sammen 22.5 millioner kroner, med de investeringsforskyvinger som måtte medfølge, til eierkommunene. Utbetaling av utbytte fra Kristiansand Havn IKS forutsetter at det overføres henholdsvis 4.5 millioner kroner fra Lindesnes havn KF og 18 millioner kroner fra Kristiansand Havn KF fra frie disposisjonsfond i KF'ene.

Havnestyret ber representantskapet behandle saken om utbetaling av utbytte med grunnlag i tilskudd gitt fra Lindesnes Havn KF, på henholdsvis 4.5 millioner kroner, og Kristiansand Havn KF, på henholdsvis 18 millioner kroner.

Atle Johannessen
Havnedirektør

Isabelle-Louise Aabel
Markedssjef

1. Brevet fra Kystverket
2. Tillatelsen fra Departementet knyttet til Kanalbyen
3. Havneberedskapsforskriften
4. Havne- og Farvannsloven
5. Strategi (NY)
6. Ringvirkningsanalyse
7. Investeringsveianalyse
8. Referater fra innledninger
9. PPT fra Hjort

Punkt .: Delegerete saker

Punkt .: Meldingssaker

Punkt .: Referatsaker